

SÜRELİDİR**T.C.
DEVLET BAKANLIĞI**

7/8177

SAYI : B.02.0.007.00/ 852
KONU :Yazılı Soru Önergesi

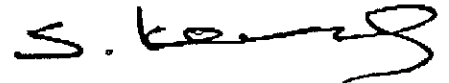
19.6.2009

**TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI
GENEL SEKRETERLİĞİNE
(Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı)**

İLGİ: Türkiye Büyük Millet Meclisi Başkanlığı Genel Sekreterliği Kanunlar ve Kararlar Dairesi Başkanlığı'nın 04.06.2009 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/8177-13584/29412 sayılı yazısı.

İlgi yazı ekinde Bakanlığımıza gönderilen Adana Milletvekili Sayın Nevin Gaye ERBATUR'a ait 7/8177 esas nolu yazılı soru önergesi hakkındaki bilgileri içeren cevaplar ekte sunulmuştur.

Bilgilerinize arz ederim.

Selma Aliye KAVAF
Devlet Bakanı

Dağıtım:**Gereği :**

- TBMM Bşk.Genel Sekreterliği
(Kanunlar ve Kararlar Dai.Bşk.)
Ek: 1 Yazı (2 Nüsha)

Bilgi :

- Başbakanlık
(Kan.ve Kar.Gen.Müd.)
Ek: 1 Yazı

**ADANA MİLLETVEKİLİ SAYIN NEVİN GAYE ERBATUR'UN
7/8177 ESAS NOLU YAZILI SORU ÖNERGESİ CEVABIDIR**

Ulusal bir televizyon kanalı olan ATV'de yayınlanan "Bir Şarkısın Sen" adlı programda, çocuklar yaşlarından büyük insanlarmışçasına giydirilmekte, şarkı söylenmekte ve şarkıya uygun sahne şovları yaptırılmaktadır. Her ne kadar programda çocukların değil şarkıların yarıştığı iddia edilse de her bölümün sonunda kendi aralarında rekabete sokulan çocuklar arasında kazanma ve kaybetme duyguları yoğun biçimde kendini hissettirmekte ve bu da çocukların psikolojisini olumsuz etkilemektedir. Ayrıca bütün bir hafta boyunca sürekli prova yapmak zorunda kalan çocukların gelişim çağlarında yaşatları ile olağan bir gelişim süreci yaşamaları da engellenmektedir. Çocukların büyükler gibi görünmesi için yaşlarına uymayan kıyafetler giydirilmeleri, makyaj yapılması da çocukların çocukluk çağlarını yaşayamamalarına sebep olmaktadır. Tüm bunların ötesinde, bugün televizyon ekranlarından yüzlerce hayran kazanan ve kendi ifadeleri ile "sokakta tanınmamak için güneş gözlüğü takan" çocukların tanınırlığının bir ömür boyu devam etme ihtimalinin oldukça düşük olduğu da düşünüldüğünde, gün gelip mevcut ilgilerin tükenmesinin çocuklara ileriki yaşlardaki psikolojilerini de şimdiden nasıl olumsuz etkileyeceğini görmek mümkündür. Bu çerçevede;

SORU 1:

Hem ekran başındaki çocukların hem de yarışmaya katılan çocukların psikolojilerini olumsuz etkileyen böylesi bir yarışma hakkında Çocuk ve Aileden Sorumlu Devlet Bakanlığı ve ilgili kuruluşlar tarafından herhangi bir kınama mesajı yayınlanması düşünülmekte midir?

CEVAP 1:

Ülkemizin de taraf olduğu Çocuk Hakları Sözleşmesi, Anayasamız, yasalar ve Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Kanunu açıkça, çocuk ihmali ve istismarı konusunda ivedi tedbirlerin alınmasını, çocuğun fiziksel, psikolojik ve sosyal gelişimini olumsuz etkileyen faktörlerden korunmasını öngörmektedir. Bu çerçevede ilgili yasalar kapsamında gerek yazılı gerekse görsel medyada çıkan haberler ve televizyon programlarıyla ilgili her türlü tespit değerlendirilmekte, ihmal/istismar içeren vakalar ihbar olarak kabul edilmekte ve gerekli müdahalelerde bulunmaktadır.

Bu çerçevede, özellikle çocuklar ve aileler üzerinde olumsuz etki yarattığı düşünülen programlardan soru önergesinde adı geçen televizyon programı ile birlikte Türk Aile yapısına uygun olmayan yarışma programları, gündüz kuşağı kadın programları, büyü, sihir içeren, ağalık sistemi ve mafya örgütlenmesini konu alan filmlere ilişkin SHÇEK Genel Müdürlüğü olarak Radyo ve Televizyon Üst Kuruluna yazı gönderilmiştir. Söz konusu yazıda 3984 sayılı "Radyo ve Televizyonların Kuruluş ve Yayınları Hakkında Kanun"un Yayın ilkelerine atıfta bulunulmuş, yayınlanan programlara ilişkin eleştirel bir bakış açısının yanı sıra yapıcı önerilerde dile getirilmiştir. Mevcut uygulamada televizyon programlarının yayınlandıktan sonra

olumsuz etkileri üzerine yapılan şikayetlerle cezai yaptırımlar getirildiği konusuna dikkat çekilerek televizyon programlarının standart ve sınırlılıklarının belirlenmesi, televizyon kanallarında Psikolog, Sosyal Çalışmacı ve Sosyologların istihdam edilerek, programların yayınlanmadan önce değerlendirilmesinin sağlanabileceği vurgulanmıştır.

Ayrıca MEB Çıraklık Yaygın Eğitim Genel Müdürlüğünün koordinesinde Avrupa Birliğinin Mali katkısı ve UNICEF'in teknik desteği ile yürütülen "Önce Çocuklar-Çocuk Koruma Mekanizmalarının İl Düzeyinde Modellenmesi Projesi" kapsamında gerçekleştirilen 12 pilot ilde sürdürülen bilgilendirme toplantılarına illerde başta Valilikler olmak üzere, kurumların üst düzey temsilcileri, yerel yönetimler, Sivil Toplum Kuruluşları; Merkezi düzeyde ise 5395 sayılı Çocuk Koruma Kanununda yer alan kurumların temsilcileri; Adalet Bakanlığı, Milli Eğitim Bakanlığı, Sağlık Bakanlığı, İçişleri Bakanlığı, Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığı ile birlikte Kurumumuzdan katılım sağlanmış, söz konusu toplantılarda ailenin güçlendirilmesinde medyanın rolü ve yayınlanan programların kurumumuzun sunduğu hizmetlere etkisi konusuna değinilerek çocuğa hizmet veren Tüm kurumlar duyarlı olmaya davet edilmiştir.

SORU 2:

Çocukların ruh sağlığını olumsuz etkileyen bu tür yayınlara son bulması için medya çalışanları, yöneticiler ve program yapımcılarının çocuk psikolojisi, çocuk hakları uzmanları ile bir araya gelebileceği ve konunun enine boyuna tartışılabileceği bir toplantı düzenlenmesi düşünülmekte midir?

CEVAP 2:

Ülkemiz BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'ni 14 Eylül 1990 tarihinde imzalamış, 09 Aralık 1994 yılında TBMM tarafından onaylanmış ve 27 Ocak 1995 gün ve 22184 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak 4058 sayılı yasa ile iç hukuk kuralına dönüşmüştür. Taraf olduğumuz BM Çocuk Hakları Sözleşmesi'nin ilke ve hükümlerinin uygulanması, tüm kamu kurum ve kuruluşlarının, üniversitelerin ve sivil toplum kuruluşlarının sorumluluğundadır. Sözleşmenin uygulanmasının izlenmesinden sorumlu "Koordinatör Kuruluş" olarak Başbakanlığın 11 Ocak 1995 tarihli talimatı ile Sosyal Hizmetler ve Çocuk Esirgeme Kurumu Genel Müdürlüğü görevlendirilmiştir. Genel Müdürlüğümüzün koordinatörlüğünde, Sözleşmenin ilke ve hükümleri kapsamında, ilgili bakanlıkların katılımı ve UNICEF' in işbirliğiyle, 1999-2000 yılları arasında gerçekleştirilen "Çocuk Hakları Tanıtım Kampanyası" çerçevesinde Ulusal Çocuk Kongresi düzenlenmiştir. Ulusal Çocuk Kongresinin en önemli çıktısı ise illerde Çocuk Hakları Komitelerinin kurulması kararıdır. Yetişkin ve çocuk olmak üzere her ilde oluşturulan bahse konu komiteler 2000 yılından itibaren çalışmalarını sürdürmektedir.

İhmal ve istismar konusunda çocukların bilinçlenmesi, toplumsal haklarının ve kendilerini savunma yollarının farkına varmaları açısından oluşturulmuş "Çocuk Hakları Eğitim Programları" akrandan akrana tekniği uygulanarak, tüm "Çocuk Hakları İl Komiteleri" bazında uygulanmaktadır. Bu yolla çocukların toplumsal ve aile içi sorunlar ile çözüm yolları hakkında bilinçlenmelerinin sağlanması amaçlanmakta, olası risk faktörünün azaltılması yönünde koruyucu-önleyici bir hizmet verilmektedir.

Bu komitelerimizde aktif çalışan çocuk temsilcilerimizden oluşturulmuş olan Çocuk Danışma Kurulu ve diğer illerimizden gelen çocuk temsilcilerimiz ve yetişkin sorumlularımız ile birlikte Avrupa Birliği finansmanında gerçekleştirilen Önce Çocuklar Projesi kapsamında **"Türkiye'de çocuk katılımının sektörel bakış açısıyla gözden geçirilmesi ve taslak ulusal katılım stratejisinin hazırlanması"** amacıyla, UNICEF Türkiye Temsilciliğinin teknik desteği ve Genel Müdürlüğümüzün koordinasyonunda **15-19 Haziran 2009** tarihlerinde **"Çocuk Katılımı Çalıştayı"** ve **"Sektörlerarası Çocuk Katılımı Toplantısı"** gerçekleştirilecektir. Söz konusu toplantıda çocuk katılımı ve çocuk haklarıyla ilgili olabilecek tüm kamu kurum ve kuruluşları, sivil toplum örgütleri, RTÜK Başkanlığı ve TRT Genel Müdürlüğü davetlidir.

Söz konusu toplantıda ulusal bazda çocuk hakları alanındaki çalışmalarımız gözden geçirilecek, çocuk katılımının sağlanabilmesi, çocuk haklarının ulusal düzeyde daha etkin bir şekilde uygulanabilmesi açısından sektörler arası bir bakış açısıyla ulusal bir strateji belirlenecektir.

Saygılarımla.

Selma Aliye KAVAF
Devlet Bakanı